

را شناسایی و تبیین زمینه‌های مشارکت مردم در تولید همچون ایجاد شرکت‌های تعاونی، کمک به تولیدات خانگی و صنایع دستی، مساعدت در ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت فعالیت‌های کشاورزی و دامداری خواندند و گفتند: «صاحب‌نظران اقتصادی در دولت و خارج دولت راه‌های فراوان مشارکت در تولید را به مردم نشان دهند و مسئولان، زمینه مشارکت را فراهم و آسان کنند.»

ایشان هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید را ضروری برشمردند و گفتند: «این کار به درستی انجام نمی‌شود که مسئولان بانکی باید توجه و اقدام کنند.» رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان، صحبت از مسائل اقتصادی بدون توجه به تحریم‌های به گفته آمریکا و اروپایی‌ها می‌سابقه را غیرممکن دانستند و گفتند: «غربی‌ها درباره هدف از وضع تحریم‌ها علیه ایران به دروغ مسائلی مانند سلاح هسته‌ای، حقوق بشر و حمایت از تروریسم را مطرح می‌کنند.» ایشان در تبیین تناقض و بهانه‌های دروغین غربی‌ها به نمونه غزه اشاره کردند و افزودند: «از نظر آنها مردم تحت‌مباران غزه تروریست هستند اما دولت حبیب و جعلی و بی‌رحم صهیونیستی که طرف شش ماه نزدیک به ۴۰ هزار نفر از جمله چند هزار کودک را قتل عام کرده، تروریست نیست.» مقام معظم رهبری، هدف واقعی بدخواهان ایران از تحریم‌ها را تنگنا گذاشتن جمهوری اسلامی برای تبعیت از خطوط استعماری و استکباری و تسلیم در مقابل زورگویی‌های آنها دانستند و افزودند: برخی -ان‌شاءالله خیرخواهانه- دائم توصیه می‌کنند که یک خواسته آمریکا را قبول کنید تا مشکل حل شود؛ در حالی که توقعات آمریکایی‌ها نامی ندارند.

ایشان با اشاره به سخنرانی چند سال قبل خود در موضوع هسته‌ای و بیان این مسئله که «آمریکایی‌ها مشخص کنند که به چه حدی از عقب‌نشینی ایران در مسئله هسته‌ای قانع خواهند شد»، گفتند: آنها هرگز حاضر نیستند این حد را مشخص کنند چرا که می‌خواهند با پیشروی قدم به قدم، در نهایت تجهیزات هسته‌ای کشور را مانند آن کشور شمال آفریقا جمع‌آوری و صنعت هسته‌ای ایران را تعطیل کنند؛ در حالی که بخش‌های مختلف کشور همچون سلامت، پزشکی و دیگر عرصه‌ها به نتایج فعالیت‌های هسته‌ای نیاز دارند.» رهبر انقلاب با تأکید مجدد بر هدف اصلی آمریکایی‌ها از تحریم یعنی تبعیت و تسلیم محض ملت ایران و جمهوری اسلامی در زمینه‌های سیاسی و اقتصادی، گفتند: «آنها می‌خواهند ثروت، آبرو و سیاست‌های ایران مانند برخی کشورها، در دست آمریکا باشد اما نظام اسلامی و غیرت اسلامی و ملت بزرگ و ریشدار ایران محال است که تسلیم زورگویی آنها شوند.» ایشان،

نیروگاه آبی ۱۲۰ مگاواتی زیرزمینی، ۲۸ کیلومتر تونل‌های انتقال آب و دسترسی، سه شفت عمودی جمعاً به طول ۸۵۰ متر و ۲۳ کیلومتر خط انتقال برق است. پروژه‌ای که فرآیند ساخت، نظارت و مشاوره آن تماماً توسط شرکت ایرانی انجام شده و هزینه ساخت آن به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار توسط دولت سرلانکا تأمین شده است. تولید ۲۹۰ گیگاوات ساعت انرژی در سال، تأمین آب مورد نیاز ۵ هزار هکتار از اراضی کشاورزی منطقه خشک جنوب شرقی سرلانکا و انتقال ۱۴۵ میلیون مترمکعب آب از منطقه پرباران به مناطق خشک از جمله اهداف این پروژه بوده است که توسط یک شرکت ایرانی به مرحله اجرا و بهره‌برداری رسیده است.

رئیس‌ی در جریان افتتاح این پروژه از آمادگی ایران برای صادرات خدمات فنی و مهندسی بیشتر به سرلانکا خبر داد و گفت: «جمهوری اسلامی ایران آماده است در پیشرفت سرلانکا شریک شده و تمام تجربیات خویش را که نتیجه ۴۵ سال مجاهدت و تلاش مردان و زنان ایرانی است با شما به اشتراک بگذارد و با صدور خدمات فنی و مهندسی در پیشرفت سرلانکا مشارکت داشته باشد.» او اضافه کرد: «امروز جمهوری اسلامی ایران با اتکا به توانمندی‌های فنی و مهندسی بومی در حال اجرای طرح‌های بزرگ آب و برق در بیش از ۲۰ کشور جهان است.»

▼ خبرگزاری فرانسه: ایران خریدار اصلی جای سرلانکاست

برخی رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به این سفر توجه‌شان دادند. خبرگزاری فرانسه نوشت: «رئیس‌ی صبح چهارشنبه وارد فرودگاهی در جنوب سرلانکا شد تا پروژه ۵۴ میلیون دلاری آبیاری و برق آبی اوما اویا را افتتاح کند. به گفته دولت سرلانکا، این پروژه قرار بود در مارس ۲۰۱۴

اردستان ۲۵ میلی‌متر، بادرود ۲۲ میلی‌متر و دهاقان ۲۰ میلی‌متر، بارش دریافت کرده است.»

▲ پرآب شدن کویر «تل شیطان»: نکته جالب توجه در پی بارندگی‌های روزهای اخیر در استان اصفهان پرآب شدن کویر مرکزی زواره یا همان «تل شیطان» است؛ کویری در نزدیکی روستای امیرآباد از توابع بخش اصفهان که بارندگی‌های اخیر دریاچه‌ای طبیعی و زیبا را در این منطقه به وجود آورد. پرآب شدن این کویر باعث رسیدن آب‌های سطحی به آب‌های زیرزمینی هم شده است.

▲ سیل ادامه‌دار در سیستان: سیل در استان سیستان و بلوچستان که از اسفندماه سال گذشته آغاز شده است، همچنان ادامه دارد. آخرین سیل در این استان بعد از بارش‌های اخیر شروع شده است. بارندگی از روز ۲۸ فروردین در ۱۳ شهرستان از این استان شامل ایرانشهر، سیب و سوران، سراوان، مهرستان، خاش، نیکشهر، زاهدان، میرجاوه، کنارک، سرباز، دلگان، فتنج، چابهار ادامه داشت تا آنکه شهرهای مذکور را درگیر سیل و آب‌گرفتگی کرد. مدیرعامل جمعیت هلال احمر سیستان و بلوچستان در توضیح نحوه امدادرسانی در این استان گفت: «در حوادث جوی روزهای گذشته علاوه بر امدادرسانی به ۴۶ هزار و ۸۱۵ سیل‌زده، سه هزار و ۴۲ نفر نیز اسکان اضطراری داده شدند.»

▲ بیشترین آسیب در کرمان: اوضاع سیل در استان کرمان شدیدتر از دیگر مناطق بود و شهرستان‌های زرنده، کوهبندان، کرمان، بهم، راور و شهر راین دچار آب‌گرفتگی‌های شدید و خسارت زیادی شد. بارش‌ها در برخی شهرستان‌ها به حدی شدید بود که تعداد زیادی منازل مردم دچار آب‌گرفتگی شد و با کمک امدادگران آب از منازل تخلیه شد و هلال‌احمر خانواده‌های سیل‌زده را اسکان داد. همچنین گفته‌شده که کنه‌چو کرمان سیل باعث خسارت ۱۸۲ میلیاردی به زیرساخت‌های

جواد علیزاده

گزارش اقتصاد

همکاری اقتصادی ایران و کره شمالی؟

سرمایه‌گذاری خارجی را به کشورش بکشاند و با سرریز سرمایه، اقتصادش را جان تازه دهد اما این کار موفقیت‌آمیز نبوده و کره ابتدا نتیجه‌ای را که چین از مناطق آزادش به دست آورد، کسب نکرد. علت اصلی این شکست، تعاملات این کشور با آمریکا و جامعه جهانی است که شرایط را برای این کشور پیچیده کرده است.»

آخرین خبری که در زمان تنظیم این گزارش یافت شد، بخشی از گزارش‌های تاریخی «نیم قرن با اقتصاد ایران» سایت اقتصادنیوز بود که در آن خبری مربوط به ۲۶ اسفند ۱۳۵۳ وجود داشت: «ایران ۷۰۰ میلیون دلار کالا از کره شمالی خرید. خبر دیگری نیز در سال ۱۳۹۲ مبنی بر توافق ایران و کره شمالی برای تهاوت کالا وجود دارد. روابط نظامی ایران و کره شمالی هیچ‌وقت به طور رسمی به رسانه‌ها راه پیدا نمی‌کند. بنابراین، بعید است که این سفر به دلیل نظامی انجام شده باشد. از سوی دیگر، باید ببینیم دستاورد اقتصادی سفر این هیئت برای ایران چیست.

گروه خبر: روز گذشته خبرگزاری رسمی کره شمالی (KCNA) از سفر یک هیئت بلندپایه اقتصادی به ایران خبر داد. براساس این خبر، ریاست این هیئت بر عهده یون جونگ هو، وزیر امور اقتصادی خارجی کره شمالی است. خبرگزاری مرکزی کره شمالی اطلاعات بیشتری از این سفر منتشر نکرده است. آخرین سفیریک هیئت عالی‌رتبه از پیونگ‌یانگ به ایران، مربوط به اگوست سال ۲۰۱۹ است. آخرین مقام ارشد این کشور نیز که به تهران سفر کرده، وزیر خارجه این کشور است که همراه هیئتی در سال ۲۰۱۸ (۱۳۹۷) به ایران آمد.

روابط اقتصادی ایران و کره شمالی شفاف و مشخص نیست. چراکه پیونگ‌یانگ مختصات سیاسی و شرایط اقتصادی خود را دارد. سازمان سیا در پایگاه داده‌ای تحت عنوان CIA World Factbook که نسخه چاپی آن نیز سالانه عرضه می‌شود، اقتصاد کره شمالی را اینگونه توصیف کرده است: «از سال ۲۰۲۴، به‌رغم تجدیدندریجی تجارت فرامرزی با چین، کره شمالی یکی از منزوی‌ترین ویکی از فقیرترین کشورهای آسیای باقی ماند.»

پایگاه Trading Economics حجم صادرات کره شمالی در سال ۲۰۲۲ را ۲۰۴/۲۵/۱ میلیون دلار اعلام کرد در حالی که طبق اطلاعات منتشرشده توسط گمرک ایران، صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور در ۱۰ ماه نخست سال ۲۰۲۲، ۷۸۰ میلیون دلار بوده است. صادرات اصلی کره شمالی را ذغال، سنگ آهن و پارچه تشکیل می‌دهد و حجم اصلی تجارت خارجی آن نیز با کشور چین است. اطلاعات کمی از کره شمالی در عرصه‌های مختلف وجود دارد. تجارتنیوز درباره اقتصاد پیونگ‌یانگ نوشته است: «جمعیت کره شمالی نزدیک به ۲۵ میلیون نفر است که ۳۵ درصد از آن‌ها در بخش کشاورزی و ۶۵ درصد نیز در بخش صنعت و خدمات مشغول به کار هستند. سیستم اقتصادی این کشور سوسیالیستی است. کره شمالی از منزوی‌ترین کشورهای جهان به حساب می‌آید و اقتصادی کاملاً ایزوله دارد. تحریم‌های طولانی علیه این کشور به دلیل اقدامات مخالف حقوق بشر و آزمایش‌های مکرر هسته‌ای‌اش اعمال شده است. این تحریم‌ها دسترسی کره شمالی را به بازارهای مالی و سرمایه‌های دنیا بسیار محدود کرده است. این کشور جای مناسبی برای فعالیت و سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی نیست، چراکه همواره ریسک و نااطمینانی بالایی درباره اقدامات رهبر این کشور و عکس‌العمل کشورهای دیگر نسبت به آن وجود دارد. نظام اداری و بوروکراسی این کشور شوروی سابق را یادآور می‌شود که همین موضوع باعث شده وضعیت مناسبی در این زمینه نداشته باشد. کره شمالی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۱۴ اقدام به معرفی مناطق آزاد تجاری و صنعتی کرد تا از این طریق بتواند شرکت‌های

▼ در مرادوات اقتصادی نباید اسیر نام کشورها باشیم

هادی حق‌شناس اقتصاددان با بیان اینکه هر کشور می‌تواند از منظر صادرات و واردات، ترازیت و استفاده از تسهیلات مالی، ارتباطات گسترده‌ای داشته باشد و این ارتباطات هر قدر بیشتر باشد، به نفع آن کشور خواهد بود، به هم می‌نشیند: «اینکه گفته شود که به دلیل مسائل سیاسی نباید با کره شمالی ارتباط داشت، گزینه درستی نیست زیرا تعیین‌کننده هر روابط اقتصادی باید میزان منفعت باشد نه دوستی و دشمنی کوتاه‌مدت.» او ادامه داد: «شاید یک کشور منفعت کمتر و کشور دیگر منفعت بیشتری داشته باشد با این حال اقتصادی موفق است که بتواند دایره ارتباطات اقتصادی خود را متنوع و توسعه‌یافته کند. انحصارطلبی در اقتصاد و ارتباط داشتن تنها با چند کشور محدود، آفت است. بنابراین اگر در قبالات صادرات نفت یکبار طلا و یکبار ارز با کالا دریافت شود، هیچ‌کدام گزینه نامناسبی در اقتصاد نیست. قاعده مهم این است که جقدر منفعت و سود نصیب کشور می‌شود.» این اقتصاددان با تأکید بر اینکه نباید خودمان را اسیر نام کشورها کنیم و باید ببینیم که آیا به نفع ایران است یا نه، تأکید کرد: «مبنا باید منافع ملی باشد صرف داشتن ارتباطات سیاسی در سطح عالی، دلیلی برای داشتن روابط تجاری و اقتصادی بالا نیست. ایران با کشورهای حوزه خلیج فارس ارتباط سیاسی خوبی دارد اما آیا مرادوات مالی خوبی برقرار است؟ یا همان باشد که کشورها با یکدیگر براساس مزیت نسبی رفتاری می‌کنند بنابراین آموختن اقتصادی کره شمالی برای معاملات اقتصادی و مالی را نباید منفی دید.»